

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA

Edukacja obywatelska

I. Zasady ogólne

1. Nauczyciel ocenia ucznia, biorąc pod uwagę:
 - a. indywidualne predyspozycje i możliwości,
 - b. stopień zaangażowania i wkład pracy,
 - c. umiejętność rozwiązywania problemów,
 - d. postępy w rozwoju społeczno-emocjonalnym.
2. Oceny uwzględniają zarówno osiągnięcia indywidualne, jak i grupowe.
3. Średnia ważona ocen cząstkowych ma charakter pomocniczy – nie decyduje automatycznie o ocenie końcowej. Nauczyciel uwzględnia także systematyczność, aktywność, indywidualne możliwości oraz wkład w życie klasy i szkoły.

II. Działania obywatelskie i projekt grupowy

1. Działania obywatelskie

- Każdy uczeń musi zrealizować minimum 4 działania obywatelskie w ciągu dwóch lat kursu (indywidualnie lub zespołowo).
- Każde działanie powinno być udokumentowane w portfolio i przedstawione klasie lub nauczycielowi.
- Dodatkowe działania podnoszą ocenę końcową.

Kryteria ocen (1–6):

- 6 – komplet działań; pełna dokumentacja; refleksja pogłębiona z własnymi wnioskami.
- 5 – większość działań wykonana bardzo dobrze; dokumentacja pełna; refleksja poprawna.
- 4 – działania poprawne; dokumentacja częściowa.

- 3 – niewielka liczba działań; dokumentacja ograniczona.
- 2 – brak części działań lub dokumentacji; postawa bierna.
- 1 – brak jakiegokolwiek działania.

2. Projekt grupowy

- Obowiązkowy udział w jednym projekcie grupowym (3–5 osób).
- Projekt musi być zaplanowany, udokumentowany i publicznie zaprezentowany.
- Każdy uczeń odpowiada za swoją część i współpracę w grupie.
- Dodatkowe projekty są punktowane.

Kryteria ocen (1–6):

- 6 – projekt wykonany bardzo dobrze; jasny cel; pełny plan działań; wzorowa współpraca; kompletna dokumentacja i prezentacja.
- 5 – projekt dobrze zrealizowany; drobne niedociągnięcia w dokumentacji lub współpracy.
- 4 – projekt poprawny; dokumentacja częściowa; współpraca umiarkowana.
- 3 – projekt niedokończony lub braki we współpracy.
- 2 – projekt minimalny; brak pełnego zaangażowania.
- 1 – brak realizacji lub całkowite niezaangażowanie.

Uwaga: brak minimalnej liczby działań obywatelskich **lub** projektu = ocena niedostateczna.

III. Ocena bieżąca

1. Odpowiedź ustna

- Sprawdzana wiedza merytoryczna (fakty, pojęcia, myślenie przyczynowo-skutkowe, samodzielne wnioskowanie).
- Zakres: do 3 ostatnich jednostek lekcyjnych.
- Poprawa możliwa w ciągu 3 tygodni.

2. Aktywność na lekcji

- Oceniany udział w dyskusjach, pomysłowość, oryginalność, przedstawianie opinii, umiejętność wnioskowania.

3. Prace pisemne

- Minimum 2 prace klasowe w semestrze (zapowiedziane tydzień wcześniej).
- Oceniane także prace domowe, projekty, referaty, analiza źródeł.
- Kartkówki obejmują materiał z maksymalnie 3 ostatnich lekcji.
- Każdą pracę można poprawić 1 raz w ciągu 2 tygodni.

Progi procentowe:

- 0–40% – niedostateczny
- 41–50% – dopuszczający
- 51–70% – dostateczny
- 71–85% – dobry
- 86–95% – bardzo dobry
- powyżej 95% – celujący

4. Wagi ocen częściowych (dla średniej pomocniczej)

- Odpowiedzi ustne – x2
- Aktywność – x2
- Prace domowe / referaty – x1
- Sprawdziany / klasówki – x3
- Działania obywatelskie – x3
- Projekt grupowy – x3
- Debaty / dyskusje panelowe – x3
- Inne aktywności (prezentacje, wolontariat) – x2
- Konkursy szkolne – x3 (udział z wynikiem $\geq 25\%$)
- Konkursy ponad szkolne – x5 (sukces = ocena celująca, waga 6)

IV. Przygotowanie do zajęć

- Uczeń może raz w semestrze zgłosić nieprzygotowanie bez konsekwencji.
- W sytuacjach losowych nauczyciel może usprawiedliwić nieprzygotowanie.

V. Ocena semestralna i roczna

- Ustalana na podstawie wszystkich ocen cząstkowych, aktywności, zaangażowania i działań dodatkowych.
- Średnia ważona ma charakter orientacyjny. Ocena końcowa może różnić się, jeśli przemawiają za tym inne czynniki będące efektem holistycznej oceny stopnia opanowania przez ucznia treści wynikających z podstawy programowej danego przedmiotu
- Przewidywana ocena przekazywana jest:
 - uczniowi – tydzień przed klasyfikacją,
 - rodzicom – miesiąc przed klasyfikacją.
- Ocena niedostateczna może być zmieniona tylko w wyniku egzaminu poprawkowego.

Skala pomocnicza (wg średniej ważonej):

- 0–1,99 – niedostateczna
- 2,00–2,69 – dopuszczająca
- 2,70–3,69 – dostateczna
- 3,70–4,69 – dobra
- 4,70–5,29 – bardzo dobra
- 5,30–6,00 – celująca

VI. Kryteria opisowe ocen końcowych

- **Celująca** – bardzo wysoki poziom wiedzy i umiejętności; aktywność ponadprogramowa; udział w konkursach.
- **Bardzo dobra** – wiedza pełna; aktywny udział w lekcjach; starannie wykonane zadania dodatkowe.
- **Dobra** – wiedza z niewielkimi brakami; poprawne rozwiązywanie zadań; regularna aktywność.
- **Dostateczna** – wiedza wyrywkowa; zadania poprawne z pomocą nauczyciela; sporadyczna aktywność.
- **Dopuszczająca** – znaczne luki w wiedzy; bierna postawa; proste zadania możliwe z pomocą nauczyciela.
- **Niedostateczna** – brak przygotowania i systematyczności; brak umiejętności wykonania zadań nawet z pomocą nauczyciela.

